

NEKOLIKO RIJEČI O KNJIZI „TIMBAR MOGA DITINSTVA“

Rada Dragojević Čosović, Vela Luka - Lumbarda
czk-gmsu@velaluka.hr

U kolovozu 2016. godine u atriju Centra za kulturu Vela Luka predstavljena je knjiga „Timbar moga ditinstva“, književni prvijenac Veseljka Šeparovića, pomorca iz Vele Luke rođenog 1950. godine.

Autor u knjizi na velolučkom dijalektu kroz slikovitu naraciju, tipične velolučke izraze i rečenične konstrukcije prenosi čitateljima segmente svoga odrastanja i djetinjstva te ujedno odsječke velolučke bliže prošlosti. Knjiga je to koja vrvi i odzvanja luškim riječima, u njoj se javljaju imena i likovi koji su obilježili živote mnogih Lučana i kojih će se čitatelji, posebno pripadnici starijih generacija, sa zadovoljstvom i ne bez nostalgije prisjetiti.

Čitajući Veseljkovu knjigu evidentno je da je autor imao sretno i ispunjeno djetinjstvo u kojem, pored strogog patrijarhalnog odgoja i skromnih životnih uvjeta, nije nedostajalo topline i bliskosti, a dječja mašta bila je pokretač brojnih podviga i nestašluka koji su slikovito opisani u knjizi.

Kroz lik svog voljenog dide Franića, Veseljko priča priče koje su mu obilježile odrastanje pa nas kroz živopisnu djedovu naraciju uvodi u intrige grčkih bogova, odnos Odiseja i Kiklopa koji obitavaju u Veloj spili i djedovoj beskrajnoj mašti.

Njegovom naivnom, ali čudesnom interpretacijom prilagođenoj percepciji malog dječaka i prostoru koji ih okružuje, Posejdon se kupa na Batalu na prelijepom otočiću Proizdu dok mu sirene pletu bradu, a božica Hera je *jeloza ki pas* i ima konja *Pegeza*, Kiklop gađa kamenjem galiju odbjeglog Odiseja i taj je kamen, ustvari, današnji Kamenjak.

Potkivanje mula, sedlanje Morice, kupanje *gudina*, *raskocana* kokoš, slani *črnci*, *guda iz baje*, *išćanje* odbjeglog *tovara*, *maška* Cika, *pešikanja* samo su mali dio motiva koji su opisani u ovoj knjizi podijeljenoj u dva dijela: **Vrime pri skule** i **Vrime od skule**.

Kroz četrdeset i šest kratkih priča Veseljko Šeparović nas vodi stazama svog djetinjstva i odrastanja i opisuje događaje koji su mu se trajno usjekli u memoriju i obilježili ga kao čovjeka, dale mu doživotni timbar. Osim autobiografskih elemenata koji su okosnica ove zbirke priča, autor opisuje događaje koji su utjecali na život cijele zajednice u vrijeme njegova odrastanja: potres, pomrčina sunca, *vatropol*, a kroz motiv tzv. kubanske krize daje osvrt na političke stavove onoga vremena.

Posebno su zanimljive priče u kojima daje detaljne opise dječjih igara popularnih u vrijeme njegova odrastanja: *pinji grga* i *batulci*, *sparavanje s karburun*, *kolanje s obručima od karatila*, *napinjanje pločica*, Tarzan na Pijaci i dr.

U svojoj knjizi osvrnuo se Veseljko i na lušku pismu i na ljepotu luške vale iz perspektive Pinskog rata, opisao je žrvanj, nekad neizostavni dio težačkog života, potkivanje mula, opisao svoj prvi luški snijeg, maškare, a odveo je čitatelje i na *branje gnjiva*, kađenje na Brkatu, na jematvu, pečenje rakije i na jednu Hajdukovu utakmicu.

Knjiga „Timbar moga ditinstva“ nostalgični je memento starijim generacijama na nekadašnji život u *najlipšoj vali na svitu*, a mlađim naraštajima podsjetnik kako je *užalo bit* u našem mjestu pedesetih i šezdesetih godina prošlog stoljeća pa i nešto kasnije. Pisana na velolučkom dijalektu uz pregršt velolučkih izraza i specifičnih rečeničnih konstrukcija, ova knjiga je vrijedan doprinos očuvanju velolučke jezične baštine i

ujedno vrijedan literarni pokušaj oživljavanja prošlih vremena našega mjesta.

Knjiga ima 215 stranica, tiskana je u 300 primjeraka u tiskari „Redak“ u Splitu, za grafičko oblikovanje zaslužan je Romildo Vučetić. Knjigu su lektorirale Ivčica Dragojević i Rada Dragojević Čosović. U knjizi se nalazi i rječnik nepoznatih riječi i izraza.

Na naslovnici se nalazi crno-bijela fotografija s likom Veseljka Šeparovića iz vremena njegovog djetinstva.

Zbog tema koje obrađuje, stila pisanja kao i velolučkog dijalekta na kojem su priče napisane, ovu publikaciju zasigurno će pročitati brojni Velolučani. Zbirka kratkih priča „Timbar moga djetinstva“ lako bi mogla pronaći put i do čitatelja u drugim mjestima otoka Korčule koji se mogu poistovjetiti s temama obrađenim u knjizi, a govor, iako u mnogim segmentima različit, blizak im je i gotovo potpuno razumljiv.

Predstavljanje knjige „Timbar moga djetinstva“ u kolovozu 2016. u atriju Centra za kulturu u Veloj Luci izazvalo je veliki interes lokalne publike, posebno pripadnika starijih generacija Velolučana, ali i velikog broja mlađih mještana. Knjigu su predstavile urednica i lektorica knjige Rada Dragojević Čosović, viša kustosica i voditeljica galerije Centra za kulturu Vela Luka i recenzentica knjige Mirjana Bačić, pjesnikinja.

Tekstove su čitali diplomirana komunikologinja Marija Barčot, djelatnica Centra za kulturu Vela Luka, voditelj klapskog

pjevanja Janes Vlašić i lektorica knjige Ivčica Dragojević, pjesnikinja i umirovljena nastavnica hrvatskog jezika koja je također dala svoj osvrt na djelo Veseljka Šeparovića i istaknula važnost roditeljske uloge u odgoju i odrastanju kao i važnost zapisivanja sjećanja. Tekstove je čitao i autor knjige Veseljko Šeparović.

U ime udruge „Vincenca“ iz Blata posjetiteljima se obratio i Ante Surjan Bilac koji se zahvalio autoru na pozivu i zaželio mu mnogo uspjeha u daljnjem radu.

Glazbena gošća bila je violinistica Meri Anastasov koja je svojim nastupom uveličala večer.

U recenziji objavljenoj u knjizi i na njenom predstavljanju recenzentica Mirjana Bačić istaknula je autorovu sposobnost da pronikne duboko u sebe, u svoju prošlost i djetinjstvo, ali ujedno i u prošlost i djetinjstvo mnogih Velolučana, da svoje najdublje osjećaje i najdraža sjećanja prenese na papir stvorivši libar koji vrijedi pročitati.

Osim zbirke priča objedinjenih naslovom „Timbar mog djetinstva“ u kojoj opisuje vrijeme i događaje iz svoga djetinjstva, Veseljko Šeparović Bare okušao se i u pisanju poezije koju nije objavljivao. U pripremi je roman „Duple mudante“.

Sve piše na luškom dijalektu da podsjeti mlađi naraštaj kako se prije govorilo u Veloj Luci, a da se ne zaboravi.